

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Szerkesztőségi Iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Előfizetési árak:

Égész évre ———— 24 kor
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy hóra ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1910.

XXXIX. évfolyam 115. szám.

Hétfő, május 23

A drágaság.

— május 23.

Minálunk sokkal kevesebb szó esik a mezőgazdaság forradalmáról, mint a hogyan helyes és szükséges lenne. Ez a legnagyobb magyar probléma, minden ezzel függ össze, nemcsak a drágaság, hanem a kivándorlás, a tuberkulózis és a népszaporodás csökkenése, ennek a megoldásától függ nemcsak az, elbirjuk-e mi a mindinkább jobban ránknehezülő drágaságot, hanem az is, elbirja-e Magyarország egy modern állam terheit; — és erről nem tud a magyar közvélemény jóformán semmit.

Azt tudja, hogy a termékeny magyar föld holdja kevesebbet terem, mint a másodrangú német földé, de azt már alig tudja, hogy a holdanként való buzatermést a termelés rendszerének szinte jelentéktelen megváltoztatásával a kétszerezésére lehet fokozni. És azt sem tudja, hogy a földművelés Amerikában szinte teljesen függetlenné tudta magát tenni még az időjárástól is, hogy tehát Magyarország megkezdhetné szabadságharcát a májusi esők ellen, amelyekről — egy szállóigé szerint — eddig a sorsa függött. És azt sem tudja, hogy Amerikában, a mely a mezőgazdaság forradalmát megteremtette — kísérletekkel bizonyították be, hogy egy hold föld teljen elegendő egy ember eltartására intenzív gazdálkodás mellett.

Nálunk a nép éhezik, a középosztály pedig összeroppan a drágaság nyomása alatt. Senkinek sincs haszna a drágaságból, hiába gondolják azok, akik a kárát érzik. Senkinek sincs haszna belőle, hiszen a drágaság itt egy fatális körforgást teremtett, amely a szokottnál magasabb hasznót beviszi az egyik zsebbe és kihordja a másik zsebből. A drágaság adja a pénzt, a drágaság elviszi, átkozott legyen az ő neve.

Meddig tarthat még ez a drágaság? Meddig növekedhetik még? Mikor halad túl a természetes mértéken és meddig bírja el katasztrófa nélkül az ország? Mi a legfőbb, legmélyebben levő, a legigazibb oka?

Az igazi ok egyszerűen az, hogy Magyarország kevés élelmiszert termel. A termelt élelmiszerek mennyisége általában az egész világon kicsi, kevés a fogyasztók számára; kevés a fogyasztók elegendő táplálására; Magyarországra kétszeresen és háromszorosan, sőt négyszeresen áll ez az igazság.

A nagy magyar alföld régen megszűnt Európa éléskamrája lenni, a magyarországi földművelés kezdetleges és elmaradott, a magyarországi állattenyésztés hanyatlak, emellett egész mezőgazdaságunk ekszportra van berendezve, — Magyarország nem termel elegendő élelmiszert husz millió ember számára.

A nép tehát éhezik, a drágaság egyre nő, az ország pedig lassan, de biztosan összeroppan a drágaság elviselhetetlen nyomása alatt.

Választási mozgalmak Torontálban.

Nagybecskerek, május 23.

A vármegyében folyó választási mozgalmakról érkezett mai jelentéseink a következők:

A kereskedelmi miniszter Zsombolyán.

Zsombolyáról jelentik: A zsombolyai választókerület nemzeti munkapártja a következő felhívást adta ki:

Meghívó.

A zsombolyai nemzeti munkapárt május 25-ikén délelőtt fél 10 órakor a Jemelka-szálló kerthelyiségében pártgyűlést tart, a melyre pártunk tagjait tisztelettel meghívjuk. A gyűlésen ez alkalommal megjelenik Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter ur ő excellenciája és Tallián Béla ur ő excellenciája is. Hazafias üdvözléssel — az elnökség.

A gyűlésen Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter beszédet mond, a gyűlés befejeztével pedig a küldöttségek tisztelgését fogadja. Déli fél 1 órakor a Jemelka-szállóban diszebed lesz, utána pedig a miniszter Zsombolya nevezettségét tekintli meg. A miniszter fogadására a választók háromnegyed nyolc órakor reggel gyűlekeznek a Jemelka-szállóban s innen együttesen vonulnak a vasuti állomáshoz, ahová a miniszter fél 9 órakor reggel érkezik meg Budapestről. Az eddigi megállapodások szerint a miniszter fél 6 órakor délután utazik el Zsombolyáról.

Rónay Jenő körútja.

Nagyikindáról írják: Rónay Jenő nyug. főispán nagybirtokos, a komlósi kerület képviselő-jelöltje tegnap d. e. Nagyikindáról kíséretével több kocsin Nákófalvára utazott, ahol a képviselő-testület nevében Holzinger Lajos községi jegyző üdvözölte.

Rónay Jenő programbeszédjének elmondása után látogatást tett Holzinger jegyzőnél. Altenbach esperes-plébánosnál és az ottani társaskörökben, majd azután Kisoroszra utazott. A határon nagy bandérium zászlókkal feldiszitett kocsisor élén fogadta a jelöltet a földes ur, gróf Zichy Ágost v. képviselőjeben Szerdahelyi Béla főtisztje, Gerő Károly községi jegyző meleg hangú beszéddel üdvözölte a jelöltet, amire az adott válsz után diszes négyes fogaton bevonult a községbe. Az egybegyűlt választók élén Vogel István pártelnök beszédet intézett a jelenvoltakhoz, bemutatta Rónayt, akit egyben felkért programbeszédjének elmondására.

Rónay, amidőn előrebocsájtotta, hogy választói határozott kívánságára lép megint a politikai küzdő tere, behatóan fejtegette gazdasági viszonyunkat Ausztriához, az abból folyó bankügyet, a közoktatás terén szükségesnek mutatkozó reformokat és végül a napirenden levő választójogi reformról is nyilatkozott. A jóízű magyarsággal elmondott beszéd rendkívül lelkes hangulatot idézett elő, többben egyes kérdésekre nézve külön felvilágosítást is kértek, a melyekre Rónay Jenő készségesen válaszolt.

Ezután egy bájos leánycsoport üdvözölte, amelynek tagjai voltak: Szerdahelyi Mariska és Irén és Reck Jolán. Szerdahelyi Mariska egy kedvesen előadott költemény elszavalása után gyönyörű rózsacsokrot adott át, amit Rónay meghatottan köszönt meg.

Miután Rónay több látogatást tett, egy órákor gróf Zichy Ágost v. képviselőjeben Szerdahelyi Béla uradalmi főtiszt fényes ebédet adott a grófi kastély hatalmas éttermében. Részt vettek Szerdahelyi Béla uradalmi főtiszt és a háziasszonyi tisztet vivő nején kívül Rónay Jenő képviselőjelölt, báró Hauser Károly, Fóris József főszolgabíró, Ambrus plébános, Vogel István pártelnök, Horváth főszolgabíró, Vavrinszky takp. igazgató, Tabakovics Iván, Papp János, Meszlényi postamester, Bayer Alajos, Fulda Károly, Vakareszku Pál plébános, Reck Ottó, Snitzel A., Koreck jegyző és Gerő Károly y jegyző.

Az ebéden felköszöntőt mondott Rónay Jenő a távollevő gróf Zichy Ágostra és Szerdahelyi Béla uradalmi főtiszt nejére. Ambrus plébános és Meszlényi postamester pedig Rónay megválasztására emelték poharukat s Vogel István pártelnök szintén a jelöltre üritette a poharát.

Ebéd után Rónay Jenő kíséretével haza utazott.

A választás napja Nagyikindán.

Mint Nagyikindáról jelentik, a város központi választmánya a képviselőválasztást szintén június elsejére tűzte ki. Választási elnök Bayer Alajos ügyvéd, a választási elnök helyettese Manojlovits István városi mérnök, szavazatszedő küldöttségi elnök helyettesek dr. Sebestyén Emil ügyvéd és Majnitszki Lukács városi tanácsnok, választási jegyzők Vangyel Géza és Udiczky István városi jegyzők, választási jegyzők helyettesei Veszelinoviits Milán és Gedey Sándor városi adótisztok.

Dániel Ernő báró körútja.

Dániel Ernő báró v. b. a pancsovai választókerület nemzeti munkapárti jelöltje vasárnap folytatta a kerületben körútját s szombaton Franzfelden, Almáson és Glogonban járt, ahol mindenütt nagy lelkesedéssel fogadták. Dániel Ernő programjában mindenütt utalt Pancsován elmondott s nyomtatásban is külön megjelent programbeszédére, amelyben részletesen kifejtette álláspontját. E programjában hangzott, hogy kulturális fejlődésünk, berendezkedésünknek arányai, bölcs politikai belátásunk a külföld elismerését és tiszteletét vívta ki, és ezt az 1867-iki intézményhez való ragaszkodásunknak köszönhetjük. Súlyosan bírálja Dániel Ernő programja a koalíció működését. Kifejti, hogy Németországgal való kereskedelmi kapcsolatunkat valósággal szétépték és minden vonatkozásban olyan intézkedéseket tettek, amelyek Magyarországot a külföld előtt diskreditálták, egész Európa gunyja és lekicsinylése kísérte állami életünknek egyes fázisait és az a jogosulatlan vád, amelyet ők azelőtt maguk hangoztattak a 67-es kormányok ellen, hogy Magyarországot Ausztria provinciájává süllyesztik, az ő kormányzásuk alatt nem mint frázis, hanem mint valóság kezdett jelentkezni. Szól tovább az ellenzék és a kormány programjáról, amelyek közül az előbbi romboló, a másik építő. A közös bankot és a közös vámterületet előnyösebbnek tartja az országra nézve. Kívánja, hogy a választói jog a magyar hegemonia megsértése nélkül a legszélesebb mértékben általánosítható. — Az obstrukciót az ország főnállása elleni merényletnek minősíti, azért feltétlenül szükséges lesz a hárszabályoknak oly irányú szigorítását keresztülvinni, hogy az ilyen természetű merényletek a jövőre ne sikerülhessenek. Miután Dániel Ernő báró szól a helyi ügyekről, programját így végzi:

Ez az ország most úgy van, mint Herkules a válaton. Egyfelől a briliáns ígéretek, a nagyhangzú jelszavak, a hazafi elnevezés kecségetése jelzik az egyik utat, melyen ezen lidércfényeket követve az ország okvetlenül mocsárba jut, másfelől a csendes, higgadt és átgondolt munka, mely azonban zajos dicsőséggel nem jár, de mindenesetre odaviszi az országot, hogy a rázudult nagy károkból és bajokból kimentti.

A párdányi kerületből.

Ivándáról írják: ifj. dr. Daniel Pál, a párdányi kerület országgyűlési képviselőjelöltje f. hó 19-én községünkbe érkezett, hogy választói előtt programbeszédjét kifejtse. A népszerű képviselőjelöltet a község határára a választók nagy serege fogadta s Lallier János uradalmi tisztartó magyar nyelven, Szlavkovic János tanító a szerb ajku választók nevében szerb nyelven, ifj. Wolf Miksa földbirtokos pedig a németajku választópolgárok nevében német nyelven üdvözölte. Daniel Pál a lelkes fogadtatást meghatva megköszönte és ezután több mint 50 kocsi kíséretében, zenésző mellett a községbe

szállítási, bizományi, incasso fiók-üzlet megnyitás nagybecskereken

Iroda: Szerb hitközségi palota.
(Szerbtemplom-utca) Telefon 139.

PERL MÓR ÉS FIA SZÁLLITÓK

Iroda: Szerb hitközségi palota
(Szerbtemplom-utca) Telefon 139.

Elvállalunk minden a szállítási szakma körébe vágó megbízást. Eszközünk mindennemű szállításokat helyben és vidékre, továbbá butorszállításokat saját patent butorszállító kocsijainkban, valamint mindennemű beraktározásokat saját raktárainkban. Beraktározandó árukra előleget nyújtunk.

292-200.25

ALAPITTATOTT 1863. FŐÜZLET SZEGEDEN. ALAPITTATOTT 1863.

indult és ott a nemzeti munkapárt programját magyar, német és szerb nyelven a választók általános helyeslése mellett kifejtette. Ivanda községből dr. Daniel Pál Szerb-szentmárton községbe indult, körutja folytatása céljából.

Ujpecsről írják lapunknak: Dániel Pál, a párdányi kerület munkapárti jelöltje f. hó 21-én szombaton délután tartotta meg programmbeszédét Ujpecsen. A Gyűlész felé vezető uton hosszú kocsisorban vonultak fel elébe a választók s a határnál Seeler János községi bíró szívhöz szóló szavakkal üdvözölte, amire Dániel Pál meleg szavakkal köszöntötte meg a szép fogadtatást. Ezután kocsi alá, a faluba hajtottak, ahol is a község háza előtt a munkaidő dacára óriási tömeg jelent meg s a kivonult lövészek diszlóvással fogadták. Itt Cservinszky György igazgató-tanító határos szavakkal üdvözölte a jelöltet s Ujpecs község összes választói nevében biztosította továbbra is őszinte ragaszkodásukról és támogatásukról.

Daniel Pál szívből jövő szavakkal köszöntötte meg a kiválóan szép fogadtatást s aztán német nyelven egy óránál tovább tartó igen tartalmas és lelkesítő programmbeszédet mondott, amit az egybegyűlték rendkívüli tetszéssel fogadták.

Utána dr. Ernst Lajos ügyvéd mondott hatásos beszédet, majd a jelölt Müller Ferenc jegyző vendégszerető házában rövid pihenőt tartott. A pihenő után a lövészek egyet diszlóvása s a még egybegyűlt tömeg óriási éljenzése mellett kocsi alá s kíséretével Módosra utazott.

Pap Géza körutja.

Zsigmondfalváról jelentik lapunknak: dr. Pap Géza, a bégaszentgyörgyi kerület népszerű és közszeretnek örvendő munkapárti képviselő-jelöltje körútjában tegnap délután 2 órakor Zsigmondfalvára érkezett, ahol a választók úgyszólván teljes számban, óriási lelkesedéssel s meleg szeretettel fogadták jelöltjüket, aki eddig is mindenütt a legnagyobb sikerrel fejtette ki programját.

A község határában hosszú kocsisor és díszes bandérium várakozott már dr. Pap Géza, majd megkezdődött a községbe való bevonulás, mely valóságos diadalmenet volt. Mindenfelől lelkes éljenzéssel fogadták a díszes menetet s a községbe érkezéskor a hölgyek pompás virágcsokorral kedveskedtek a közszeretben álló jelöltnek.

A menet a nagykorcsma előtt állott meg, ahol Christ Lajos községi bíró a választók nevében meleg szavakkal üdvözölte Pap Gézát, felkérve őt programmbeszédének elmondására.

Dr. Pap Géza a nagykorcsma udvarán mondotta el programmbeszédét, a melyet mintegy 500 főnyi választóközönség hallgatott meg, mely néha percekig tartó lelkes éljenzéssel fejezte ki tetszését az egyes programmpontok felett. Programmbeszédében a jelölt nagy vonásokban eseteli, hogy a függetlenségi párt a múlt választások alkalmával a magyar vezényszóval és az önálló vámtérrel ment a harcba s szerzett magának többséget a parlamentben, míg most ugyanerre törekszik más jelszavakkal. Most a függetlenségi párt az önálló bankot és a választói jog reformját követelik s ezzel akarnak hatni a választókra. Amint azonban a múltban csak üres jelszó volt a programjukba foglalt vezényszó és vámtérrel, amelyből mitsem valószínűsíthetők meg, éppen úgy nem vehetők komolyan e párt részéről a ma hangoztatott új jelszavak sem. Birálatában hangoztatja a szónok, hogy a koalíció 4 évi uralma alatt súlyos károkat okozott az országnak s a többek között elrontotta az eddig Ausztriával kötött legjobb kiegyezést a tarifák új rendezésével és sajátosság, — mondja Pap — hogy a régi szabadelvű párt által kötött kiegyezésnek legértékesebb pontját, a 7 korona 50 filléres gabonavámot mint az ő saját, kiváló sikerüket tüntetik fel a függetlenségi párt gazdasági életét, holott nekik abban semmi érdemük nincsen. A jelölt beszéde során kimutatta, hogy azok, akik a szabadelvű párt által kötött kiegyezést annak idején kárhözválták, most, utólag, mennyi dicséretet találnak abban s mennyire igyekeznek most kihasználni az ócsárolt intézkedéseket a maguk előnyére. Kérdezi a választókat, vajjon megkérdezte-e már valaki a függetlenségi jelöltöt azt, hogy miként volt lehetséges a kvótának 2%-al való felemelése s hogy mi birta rá egyszerre a függetlenségi pártot arra, hogy ezt a veszedelmet, ezt a „sokmillióstulkiadást az ország nyakába zudítsák. Ezt kérdezzék meg a függetlenségi jelöltötől!

Megemlékezett még dr. Pap az obstrukcióról, mint közelgő rémről s kérdi a választóktól, mit szólnának ahhoz, ha a községi képviselőtestületben kisebbségben levők állandóan megakasztanák a többségnek a község érdekében kifejtett munkásságát. Hiszi, meg van győződve arról, hogy az egész község lakossága a leghatározottabban elítéli az ilyen káros munka-megakasztást. Ugyanígy helyzet előtt áll a most összeülő parlament is, s a kérdés már most az, szabad-e olyan párthoz csatlakozni, mely ilyen, az országra nézve káros és bénító hatású célra akarja felhasználni a parlamentbe való bejutását.

Beszélt még az Apponyi-féle ismeretes hitoktatási nyelvredeletről, amely ellen határozottan állást foglal, mert felfogása szerint, ha minden tárgyat magyarul is adnak elő a népis-kolákban, ez az egyetlen, melyet a nép nyelvén kell tanítani, mert ha a nép hitbeli nevelés nélkül hagyja el az iskola falait, abból a közre, valamint egyesekre nézve is jóvá nem tehető károk származhatnak és ez az eset fordulna elő akkor, ha olyan nyelven tanítanak a hittant, melyet a nép gyermekei nem értenek meg.

A választók lelkes éljenzéssel fogadták a programmbeszédet s szünni nem akaró ovációkban részesítették a jelöltet, akit azután díszes négyesfogaton számtalan kocsival Lázárföldre kísérték, ahol szintén valóságos diadalmenet számba ment a bevonulás. A községben a leánykák virággal, a fiúk pedig lobogó zászlókkal fogadták Pap Gézát, aki a lázárföldi és katalinfalvai szászokra menő választók előtt mondott programmbeszédében különösen a bankkérdéssel foglalkozott hosszasan. Kifejtette, hogy az önálló bank felállításához a nemzetnek kétség-telenül joga van, a kérdés csupán az, vajjon célszerű volna-e ez, miután az önálló bank a legnagyobb valószínűség szerint drágítaná a kölcsönöket, a mennyiben a kamatláb emelkedne. Véleménye szerint a jelenlegi közös bank teljesen megfelel céljának. Kimutatni igyekezett a kereskedők és gazdaközönség közötti hitelkülönbséget. Gazdaközönségünk a jelölghiteliségét az osztrák-magyar banknál is előnyösen kielégítheti, mely a külföld bizalmát már bírja s a melynél olcsó pénz szerezhető. Ezután áttért a 48-as politikai felfogással szemben annak az igazolására, hogy a Deák által megteremtett 67-es politikai irányzat miért hasznos és egyedül célszerű magyar szempontból. Azért, — mondotta — mert ezen a politikai uton haladva biztosíthatjuk és biztosítjuk is magunknak az ország önként előálló függetlenségét s a jövő haladást, mert csak mérsékelt politikai vágyak és az erőnkkel való okos számítás vihet minket a boldogulás útjára, nem pedig a csillogó, de üres jelszavak és politikai fátyoloké.

Dr. Pap Géza tartalmas programmbeszéde itt is magával ragadta a szászokra menő szavazópolgárokat, k k a jelöltet mindenfelől szíves ovációkkal halmozták el, később pedig valóságos diadalmenetben kísérték hazafelé a község határáig.

A nagyikindai jelöltek.

Mint Nagyikindáról jelentik, a Justh-párt-nak nagynehezen sikerült jelöltet fogni Tellesky Kristóf ellenében. A jelölt dr. Manojlovics László, aki május 26-ikán tartja programmbeszédét, amikor a Batthyányi Tivadar gróf is eljön Nagyikindára Manojlovicsot támogatni.

Dr. Draxler Bruno azokra a híresztelésekre vonatkozólag, amelyek szerint ő Nagyikindán Kossuth-párti jelöltként állna fel, nyilatkozatban kijelenti, hogy ebből egy szó sem igaz, annál kevésbé, mivel ő a 67-es közjogi alpnak tántoríthatatlan híve és az ezen elvi alapot képviselő politikai pártján áll.

Pirkner János körutja.

Zsombolyáról jelentik: Pirkner János, a zsombolyai nemzeti munkapárt jelöltje szombaton 50 kocsival Zsombolyáról Kijécsára ment látogatást tenni, ahol nagy lelkesedéssel fogadták.

Kijécsáról Gyertyámosra ment át Pirkner s itt is fényes fogadtatásban volt része. Itt este 150 teritékű bankett volt, amelyen számos felköszöntő hangzott el. Különösen nagy hatást keltett Blaskovics Ferenc apát magasszárnyalású beszéde, amelyben Pirkner érdemeit méltatta, a melyeket a gazdasági életben, valamint a „Bauernverein“ körül szerzett. Poharat Blaskovics Pirknerre és győzelmére emelte.

Tegnap vasárnap reggel Pirkner Zsombolyáról 60 kocsi kíséretében Nagytószegre ment, ahol a lelkes fogadtatás után nagy hatás közben fejtette ki programját. Utána Strigl József beszélt szintén nagy tetszés mellett.

Nagytószegről 108 kocsi kíséretében vonult át Pirkner Kistószegre s itt is nagy tetszés mellett fejtette ki programját. Utána ifj. Koch János és Strigl József beszélt hasonló nagy tetszés kíséretében. Pirkner programja, valamint az elhangzott beszédek mély hatást tettek a Hódypárti választókra is, akik azt mondták, hogy végre okos és tartalmas programmbeszédet hallottak. Hódypárti jelöltje Pirkner programja erősen meggyőzte s alighanem sokat veszít el közülük Hódypárt jelöltje Pirkner és kísérete visszament Nagytószegre, ahol ebéd

volt, amelyen számos felköszöntőben ünnepelték a jelöltet. Délután Pirkner kíséretével visszament Zsombolyára.

Szocialista jelölt Zsombolyán.

Mint Zsombolyáról jelentik, ott újabb jelölt van. A jelölt Gastellini Vince szocialdemokrata programmal, aki tegnap mondotta el programmbeszédét a Hungaria szállodában.

HIREK.

Tájékoztató.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 2/45 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5 órától 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap déltől 6 óráig. A kádfürdő reggeltől este 7 óráig nyitva van.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap déltől 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap, szerda, péntek déltől 5-7 óráig.

IDŐJÁRÁS.

(A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás-jelentése.)

Május 23.

Barométer emelkedő, délután 1:38 órakor: 755.2 mm. Hőmérséklet: maximum 16.6 C., minimum 12.5. Csapadék: 14. Felhőzet: Cu—St. 6. Szélirány és erősség: SE. 4.

Jóslat a következő 24 órára: Meleg. Sok helyütt csapadék. Zivatarok. Később hűvös.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 6 perctől másnap este 8 óra 38 percg; csapadék reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 percg; felhőzet: Ci = fűtőfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci—St = felhőfátyol, Ci—Cu = bárányfelhő, Cu—St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélereősség: 0 = szélcsend, 8 = nagy vihar.

Személyi hír. Dr. Dellimanics Lajos főispán tegnap Nagyikindára, onnan pedig hivatalos ügyekben Budapestre utazott. A főispán szerdán Zsombolyán lesz, ahol részt fog venni Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter fogadtatásán s így csak a hét vége felé érkezik vissza Nagybecskerekre.

Városi közgyűlés. Nagybecskerek város képviselőtestülete dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével ma délután 3 órakor tartotta meg rendes havi közgyűlését, melyről lapunk holnapi számában közlünk részletes tudósítást.

Miniszteri érettségi biztosok. A m. kir. kereskedelmi miniszter a felső kereskedelmi iskolák 1910 ik évi érettségi vizsgálatára miniszteri biztosi minőségben a nagybecskereki felsőkereskedelmi iskolához dr. Papp Dezső miniszteri titkár, a pancsovai felsőkereskedelmi iskolához pedig Stumpfoll Ede temesvári ipari szakiskolai igazgatót küldötte ki.

Áthelyezés. A m. kir. vallás- és közoktatási miniszter Petrov Döme beresztóczyi és Jung Péter szerbittebei állami elemi iskolai tanítókat kölcsönösen áthelyezte.

Házasság. Junker János nagybecskereki kir. törvényszéki bíró Dörner Julia úrnóval május hó 9-én házasságra lépett.

Helyettesítés. Deisinger Ignác nagybecskereki járási m. kir. állatorvos betegség következtében egy ideig kénytelen távol maradni hivatalától s betegsége alatt teendőit Csokonay Árpád m. kir. állatorvos látja el.

Aranylakodalmom. Ritka szép családi ünnep folyt le tegnap Nagybecskereken. Várady József 48-as honvédhadnagy, nyug. fogházfelügyelő ugyanis tegnap ünnepelte meg aranylakodalmát nejevel, szül. Szorg Katalin úrnóval. Az egyházi szertartás tegnap d. e. 9 órakor volt a helybeli róm. kath. templomban, amelyen a tisztos aranylakodalmas-pár gyermekei és unokái kívül a rokonság és nagyszámú község vett részt. A szertartást Magyarország Pál pápai kamarás-pát végezte segédlettel, aki megható beszédet is intézett az aranylakodalmas párhoz.

Jóváhagyott alapszabályok. A m. kir. belügyminiszter a nagyikindai róm. kath. iskolás-gyermek-egylet alapszabályait jóváhagyta.

Esküvő. Mohaupt József nagybecskereki kereskedő tegnap tartotta meg esküvőjét néh. Gelsinger János köztisztviselőben álló polgárunk kedves és szeretetreméltó leányával Mariskával. A polgári esküvő d. e. 11 órakor volt a helybeli anyakönyvi hivatalban, míg az egyházi esküvőt d. u. 4 órakor tartották meg a róm. kath. plébánia templomban.

Nyilvános köszönet. Főgimnáziumi tanulóink tanulmányi kirándulása alkalmával szegénysorsu és jó előmenetelű tanulóik utiköltségeinek fedezésére a „Közgazdasági bank“ 50 koronát; a „Nagybecskereki takaréki és előleg-egylet mint takarékpénztár“ 50 koronát; a „Torontálmezei takaréki és hitelbank“ 50 koronát és a „Nagybecskereki népbank“ 20 koronát adományoztak. Ez adományokért hálás köszönetet mond a főgimnázium igazgatója.

A helybeli róm. kath. árvaházban gondozásban levő gyermekeknek aranylakodalmá napján

SZULTÁN FORRÁS

A húgyhajtó és húgysavoldó vizek királya, bór- és dús lithion-tartalmú ásványvíz.

Igazgató: Budapest, IV. Ferenc József-rakpart 22. Kútközelség: EPERJES.

Kapható Nagybecskereken: Ros'a Béla, Fendler József fűszerkereskedésben, továbbá minden jobbírú fűszerkereskedésben.

készítendő ünnepi uzsonnára Várady Józsefné 20 koronát adományozott. A nemesszívű adományért e helyütt mond hálás köszönetet az árvaházegylet elnöksége.

Halálozás. Öszinte részvétellel vesszük a hirt, hogy Sztakity Zsarkó nagybecskereki gör. kel. esperes-plébános neje szombaton délután 46 éves korában meghalt. Az elhunytat, kit férjén és gyermekein kívül kiterjedt rokonság gyászol s akinek halála városzerte élénk részvételt keltett, tegnap délután temették el nagy gyászpompával a Váralja-utcai gyászházból a helybeli gör. kel. temetőben.

Iskolai bizottságok ülése. Szombaton délután tartotta a nagybecskereki áll. el. iskolai gondnokság és nyomban utána az iparos és kereskedő iskolai bizottság ülést Franz J. L. elnöklése mellett. Mindkét ülésen jelen voltak: dr. Anna Ernő, Baaden Károly, Bányai Jakab, dr. Fialowski Béla, dr. Haidegger Lajos, dr. Milloss Aurél, Oldal Antal, Osztie Béla, Rigó István, Streitman Antal, Szegfű Sándor, Urhegyi Antal, dr. Végh Lajos, Wégling István. A gondnoksági ülés legfontosabb tárgya volt az idei záróvizsgálatok idejének megállapítása, amelyek az állami elemi iskolákban f. évi június hó 20-tól 25-ig, a gazdasági népiskolákban pedig június 18-án d. u. 3 órakor tartatnak meg. Ezután Franz J. László elnök megnyitván az iparos- és kereskedőiskolai bizottság ülést, köszönetet mondott elnöké történt megválasztásáért és ígértett tett, hogy a bizottság ügyeit mindenkor teljes odaadással és lelkiismeretes buzgalommal fogja vezetni. A bizottság tagjai az elnök kijelentését lelkes éljenzéssel fogadták. A vizsgák idejét a tantestület előterjesztése folytán a következőkben állapították meg: Az iparos fiu-iskolában június 21., 22. és 23-án este fél 6 órai kezdettel. A szerb nyelvű június 12-én délután 3 órakor. A leány-iparos iskolában június 23. és 24-én fél 6-kor este. A kereskedő-tanonc iskolában június 17., 18. és 20-án szintén este fél 6-kor. Ezután áttértek a miniszter által engedélyezett államsegély tárgyalására. A fiu iparostanonc iskola részére a miniszter 2000 kor államsegélyt engedélyezett, amely a rendes költségek levonása után sem a tanítók 80 koronás fizetési többletére, sem pedig az ujonnan alkalmazott 3 tanerő fizetésére — akik eddig már 9 hónapon át ingyen tanítanak — nem elegendő. Ezen költség részben a 3 év óta felszaporodott tanulók utáni tandíj többletből, részben pedig a kérendő államsegély többletből volna fedezendő. Hasonlóképpen újabb felterjesztés teendő a leányinasiskola államsegélyének emelésére. Ennek folytán a költségvetésekben a fiuipariskola 7520 kor., kiadásaink fedezésére 2866 kor. államsegélyt, a kereskedelmi iskola 3270 kor. kiadásaira 870 kor. a leányinasiskola 2427 kor. kiadásaira pedig 1792 kor. államsegélyt kérnek. Ezután a kereskedőtanonciskola igazgatójának Baaden Károly tiszteletdíját, méltánylva hosszú, érdeműs működését, 200 koronára emeltetni javasolja, valamint azt is, hogy a fiuipariskolánál egy új rajztanítói állás szerveztessék. Végül a bizottság a rendőrkapitányság előterjesztésére hozzájárul ahhoz, hogy a tanonciskolai oktatás a választás utáni napig, azaz folyó évi június 1-ig bezárólag szüneteljen, hogy az inasok a csoportos összejevetel által az utcán csődületet és hangos abcugolások által botrányt ne okozzanak, a mihez a kir. tanfelügyelőség jóváhagyását fogják kérni. Ezzel az ülés véget ért.

Lipikfürdő parkja a most zárult nemzetközi kertészeti kiállítás tájfestészeti osztályán állami aranyérmert nyert képsorozattal volt képviselve, melyet a király öfélése a kiállítás e hó 14-i látogatása alkalmával beható szemlére méltatott és legmagasabb tetszésének és megelégedésének adott kifejezést.

A pénzügyigazgatóságok és adóhivatalok hivatalos órái. A pénzügyminiszter körrendeletet adott ki a pénzügyigazgatóságok és mellé rendelt számvéveségek, valamint az adóhivatalok hivatali munkaidejének szabályozása tárgyában. A m. kir. pénzügyigazgatóságoknál az összes fogalmazási és kezelési tisztviselők hivatalos munkaideje köznapokon reggeli 8 órától délutáni 2 óráig, vasár- és ünnepnapokon pedig reggel 9 órától déli 12 óráig tartandó; a pénzügyigazgatóság azonban megengedheti, hogy június 1-től október 1-éig terjedő időszakban a hivatalos órák köznapokon reggeli 7 órától délutáni 1 óráig tartassanak. Husvét, pünkösd és karácsony első ünnepén, valamint Szent István napján a hivatal szünetel.

A m. kir. adóhivataloknál a hivatalos órák köznapokon reggeli 8 órától délután 3 óráig, vasár- és ünnepnapokon pedig reggeli 9 órától déli 12 óráig tartatnak. A pénztári órák, vagyis az az idő, mely alatt a be- és kifizetések teljesítendők, köznapon reggeli 9 órától délután 1 óráig, vasár- és ünnepnapon pedig délelőtt 9 órától 11 óráig tartanak. A bírói letétek azonban a hivatalos órák egész időtartama alatt elfogadandók. — **Augusztus 20-án** (Szent István napján) és **december 25-én** (karácsony első napján) hivatalos órák egyáltalában nem, husvét és pünkösd első napján pedig csak akkor tartatnak, ha ezen napok a hó első vagy második, vagy utolsó napjára esnek. A pénzügyigazgatóság megengedheti, hogy

május 1-től október 31-ig terjedő időszakban a hivatalos órák köznapon reggeli 7 órától délután két óráig tartassanak.

Tanítógyűlés. A Délmagyarországi Tanítóegylet párdányi fiókteré f. évi május hó 19-én Németzsárcsán tartotta ezidei tavaszi közgyűlését a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Gyakorlati tanítás. Tartotta: Lux Miklós. 3. Az életre való nevelés. Tartotta: id. Schmidt Antal. 4. Iskola és jellem. Tartotta: Landgraf Péter. 5. A mértan tanításáról. Tartotta: Czéhán Ferenc. 6. Tiszújítás. 7. A főegyleti tisztikar választása. A gyűlést megelőzőleg mise volt a rk. templomban, melyen a tanítószög testületileg megjelent. Az összes előadások igen sikerültek voltak és valamennyi előadónak jegyzőkönyvi köszönetet szavazott a gyűlés. A gyűlés után társasbéd volt, melyen 70-en vettek részt. Annyi volt a toaszt, hogy a végén már csak egy koronának a „Steinbach“-alapszó való lefizetése után volt szabad szónokolni. Ebéd után a szárcsai dalárda szépen előadott dalokkal szórakoztatta a tanítószöget.

A törökbecsei Leiningen-szobor. A törökbecsei gróf Leiningen-szobor alap javára március és április havában a következő adományok folytak be:

Gottlobi takarékp. Kisösz 17 kor., Ladmóczy Oláh Gyula Budapest 2—, Márk Károly Budapest 10—, Fekete Benő Budapest 7—, Dr. Harmatzy Dezső Budapest 5—, Zöldes Balázs Eger 5—, Boda Gábor Budapest 2—, Mester János Temesvár 5/50, Dessevly András Fiume 12—, Abonyi izr. iskola 2/32, Fűredy János főgimn. tanár Sátoraljaihely 4/40, Szabó Gyula állami tanító Franzfeld 31—, Jura Péter Dambrád 2/10, Virág Gyula gyógyszerész Bajmok 21—, Dani Bálint Budapest 1—, dr. Kriesch János kir. járásbíró Budapest 5—, Hoffmann Ervin gyógyszerész Csenel 8—, Debreczeni első takp. 25—, Barkassy Géza Budapest 10—, Keresztes Mihály Budapest 11/10, Kara Lajosné Kelenföld 7—, Kerekes Róza Budapest 10—, Szabó Lajos Ujvidék 12—, Soós Gézné Budapest 2—, Borosnyay Károly Budapest 8/20, Nagy Jenő Budapest 10—, Orbán István Budapest 1—, Dura Máté Budapest 4/50, Szabó Lajos Budapest 9/44, Martinovich József Hajós 30/60, dr. Lázár Ernő törvényészíri bír. Budapest 24—, Blasek Elek Sopron 10—, Bota János rendőr ellenőr Budapest 1/70, Gyurátsik Emilné Budapest 5/20, Czermák Lipót gyógyszerész Beodra 2—, Bozóky Béla Soltvadkert 1 korona.

A nagybecskereki országos vásár. A nagybecskereki országos vásárok megszokott s már szinte biztosra vehető réme, az eső tegnap is jóformán teljesen elmosta a kirakó-vásárt, a mely elötte pedig sokan, különösen a vidékről összesereglett iparosok és kereskedők annyi reménységgel tekintettek. A kirakó-vásár nagynak és forgalmasnak ígérkezett s szombaton és vasárnap korán reggel nem is volt hiány a látogatottságban, de tegnap délelőtt megeredt az eső, amely kisebb-nagyobb megszakítással késő estig tartott s így nem csoda, hogy tegnap délután csak nagyon kevés ember merete megkockáztatni azt, hogy a vásárra menjen s így a tegnapi kirakó-vásár bizony igen gyenge eredménnyel végződött.

Jégeső Perlaszon. Mint Perlaszról írják lapunknak, f. hó 20-án délután fél 6-tól 7 óráig hatalmas égháború dühöngött Perlasz község határában, mely sűrű villámlás közepett erős záppal kezdődött. Mintegy 3/4 órán keresztül fél galambtojás nagyságu szemekben sűrű jég hullott, olyannyira, hogy az utcákon akár lapátolni lehetett a jeget. A kár, mit a gabonákban, de legkivált a kalászos növényzetben, a szőlőkben és gyümölcsfákban okozott, pótolhatlan. A község utcai olyan képet nyújtottak, mintha a végítélet napja következett volna el, amennyiben az egyébként is hepe-hupás utcákon felgyülemlt s majdnem csobrakázható sebes folyású víz a jég által letört kisebb faágakat, a vihart megelőző s mindent felforgató szélvihar által pedig az egyes gazdasági ugarokból kiregadt szalma és kukoricaszár szájakat hordott magával, összevissza torlaszolja az utcát. A pusztító jégvihar több mint egy órai dühöngés után a nyugati irányba vonult.

Pusztító orkán. Mint Módosról írják lapunknak, szombaton este 6 órakor Módos és környékén veszedelmes orkán dühöngött. A szélvész rendkívül hirtelen kerekedett, néhány fát kidöntött s egypár háznak a tetejét megromgálta. A szélvész, mely körülbelül egy óra hosszaiig tartott, hatalmas záporosá követte.

Uj szállítási cég Nagybecskereken. Perlmóros és Fia szegedi jöhrű szállítócég városunkban, a szerb hitközségi palotában (Szerb-templom-utca) szállítási, bizományi, inkesszó fióküzletet nyitott. A szegedi fióküzlet 1863. év óta áll fenn. A cégnek jó hírneve és kiterjedő összeköttetései vannak. A szállítási cégre vonatkozólag olvasóink a lapunkban megjelenő hirdetésből bővebb felvilágosítást nyernek. (322—x.3)

Törvénytörvények.

S A június havi esküdtzéki tárgyalások. A nagybecskereki kir. törvénytörvények, mint esküdtbiróság jövő hó 6-án kezd megrendes június havi esküdtzéki ciklusát, mely az idén mindössze két napig fog tartani, amennyiben csak két büntügyben fognak itélkezni az esküdtök.

Az első tárgyalás június hó 6-án lesz, a mikor Golity Vuka beodrai lakos szándékos emberölési ügye kerül tárgyalásra, másnap, június 7-én pedig a halált okozott súlyos testiesítés büntetvével vádolt Takács József törökbecsei lakos büntügyében fognak itélkezni az esküdtök.

Irodalom.

*** Magyarország.** A magyar államvasutak igazgatósága, a kereskedelemügyi minisztertől nyert felhatalmazás alapján, kiváló irók közreműködése mellett, a külföld idegenforgalmának Magyarországra leendő irányítása érdekében egy monografikus jellegű, hazánkat ismertető nagyobb szabású munkát adott ki, amelyen hasonló célból, ekkora terjedelemben és ilyen díszes és művészi kiállításban eddigelőre még nem volt. Noha ez a könyv elsősorban a külföldi művelt közönségének figyelmét van hivatva Magyarországra irányítani, az államvasutak igazgatósága úgy vélte helyesnek, hogy ezen nagyobb méretű országleírás magyar nyelven is megjelenjen s így a magyar könyvtárban is nyoma legyen annak a törekvésnek, melyet ezzel a művel szolgálni igyekeztünk. Mintegy 700 kép és művészi fejléc ékesíti a 400 nagy negyedret oldalra terjedő könyvet, melynek szövege tizenkét hazai író tollából ered, illusztrációit pedig Erdélyi Mór udvari műintézete szolgáltatta. A tartalom megválogatásánál a könyv szerkesztői azt célozták, hogy lehetőleg hű és kimerítő leírását nyújtsák hazánk annyi csodás és mindenféle változatu természeti szépségének, a néprajzi sajátosságoknak és népszokásoknak. Azt akarja a könyv, hogy a jó indulatu idegen, ha magyar földre lép, ne a hirhedt tisztotiádák szerzőinek a szemével lássa népünket és viszonyainkat, hanem a történelmi múlt némi ismeretével és az itt felhalmozott kulturális erők és értékek elfogulatlan méltánylásával. Megkivánja győzni a magyarság mívelődési törekvéseiről, ennek a nemzetnek nagyrahatottóságáról, mely Nyugat-Európa határára saját erejére utalva küzd ezredéves alkotmányáért, megismertetni történelmünkkel, mely a nemzeti létünkért folytatott kemény, de sokszor dicőséges harcok szakadatlan láncát képezi. Ebben a keretben mutatja be a könyv a külföldi fainak hazánk természeti csodáit: a Tátra alpesi romantikáját, a déliabot, a tengerszemeket és sótavakat, a Balatont, a jég- és cseppkőbarlangokat, az erdélyi pokolbarlangokat, a vadászatnak tömegtelen alkalmosságát, a különféle nemzetiségek és vidékek szerint váltakozó népszokások szindus képeit, a modern városi központokat, ezek között elsősorban gyönyörű székesfővárosunkat, az ország iparát, közmívelődési, közjóléti, jótékonyági intézményeit, majd ismét a nép gyönyörű háziiparát, a faragó-, himző-, szövő- és fazekasmunkákat, melyek annyi érdekes nyomát mutatják a magyar ösfooglalkozás művészi magvának. Az építési emlékeket, régi várakat s e mellett az izmos modern magyar művészet megannyi bama-latra méltó alkotását. A könyvet, mely hét főszerkesztésre áll minden külföldi közeg közreműködésével úgy fogják terjeszteni a művelt országokban, hogy az az összes nemzetek értelmiségének hozzáférhető legyen; ezenkívül könyvtári uton is és pedig a magyaron kívül német, francia és angol nyelven. 1—1.1

*** Gyermekek-rajzok.** Meglepő dolog, mennyi rajzoló tehetség van a magyar gyermekben. Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermek-lapja a Jó Pajtás legutóbbi számában lekötölte a rajzpályázatán díjat nyert rajzokat; valamennyi olyan ügyességről tesz tanuságot, hogy 8—10 éves gyermekről alig merne az ember annyit föltételezni. Nem csoda, ha ezek a rajzok, sorozatosan közzöve a lapban, általános érdeklődést keltenek. A Jó Pajtás legújabb május 22-iki számában is van belőlük egy sorozat. Ugyane szám tartalma különben is gazdag és változatos: Ábrányi Emil verset irt bele, Szemere György elbeszélést, Sebők Zsigmond folytatja Dörmögő Dörmötör utazását, (most mint képviselőjelölt a hirneves mackó), Holló Sári mesét mond A kényes bábuokról, Elek nagyapó verset Mihály Rezső elmés képéhez, Cséry Katica tennisz-bajnok a tennisz-játékról elmélkedik, egy tréfás képes mese elmondja a gyertyák lázadását, Rákosi Viktor folytatja regényét, A bécsi diákokat. Sok szép kép, szerkesztői izenetek, rejtélynek teszkeljessé a szám tartalmát. A Jó Pajtást a Franklin-Társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetések

elfogad s kívánatra mutatószámokat küld a Jó Pajtás kiadóhivatala (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.)

TÁVIRATOK

A helyzet.

Budapest, május 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) A választásoktól mindössze nyolc nap választ el bennünket s így természetesen, hogy az agitáció egyre élénkebb s a politikai vasárnapok egyre mozgalmassabbak. Így a tegnapi vasárnap is egyike a legmozgalmasabbaknak. Vagy tiz vezető-politikus, köztük három miniszter mondott részben programbeszédet, részben pedig agitációs beszédet s azonkívül ugyyszólván az összes jelöltek kerületeikben agitáltak.

Jelentéseink a következők:

A miniszterelnök programbeszéde.

Budapest, május 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) K h u e n - H é d e r v á r y Károly gróf miniszterelnök, mint a Belváros képviselőjelöltje tegnap mondotta el a Belvárosban programbeszédét óriási számú választóközönség előtt. A miniszterelnök másfél óráig tartó beszédében Deák politikáját fejtegette, mint amely egyedüli alapja az ország boldogulásának. Birálta azután a koalíció kormányzását s konstata, hogy a koalíció csak óriási ajándékozásokkal tudta magát fönntartani. Ennek következtében azután a kiadások 40 százalékkal emelkedtek, holott a természetes emelkedés csak öt százalék lehet.

Budapest, május 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) K h u e n - H é d e r v á r y gróf miniszterelnök programbeszéde az összes politikai körökben mély hatást tett. A miniszterelnök beszéde erős hitvallás Deák politikája mellett és különösen frapáns a miniszterelnöknek az a megfajtése, hogyha Deák életének egyik főcélja volt, hogy a századokon át Magyarországon élő forradalmi eszmét kiállja, úgy Deák szellemében jár el az ország, ha az obstrukció ellen hathatós állás foglal el, mert a parlamenti obstrukció igazán nem egyéb, mint egy vértelen, de nem kevésbé veszélyes modern forradalom. Nem zárkozhatott el a miniszterelnök annak kijelentése elől, hogy a koalíciós uralom nemcsak teljesen kiűrtette a megtakarított fölöslegekkel megtelt állampénztárakat, hanem még deficitet is hagyott örökül. Ennek indokát Héderváry gróf abban látja, hogy az előbbi kormány letért Deák alkotásának biztos alapjáról. Evvel elvesztette politikájának szilárd bázisát és azt a belső erőt, mely ilyenképen politikájában már nem volt meg mindenféle igények kielégítésével és lekenyerezéssel óhajtott pótolni. Ez pedig természetesen az állami kiadások horribilis emelkedésével volt csak lehetséges. A miniszterelnök fejtegetései hallgatóságára azt a benyomást tették, hogy egy minden ízében becsületes politika az, melynek támogatására az országot felhívja és aki ezt a politikát követni fogja, az tisztán látja, mit cselekszik és hogy a megfajtások, mint a koalíció követői, őket érni nem fogják.

A politikai vasárnap.

Budapest, május 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) A tegnapi politikai vasárnapon a miniszterelnökön kívül két miniszter és nyolc vezető politikus vett részt a választási küzdelemben.

L u k á c s László pénzügyminiszter Körömczbányán mondott nagy tetszéssel fogadott programbeszédet, amelyben azt bizonyította, hogy a koalíciót nem elvi törekvések, hanem a hatalom utáni vágyakozás vezette.

H i e r o n y m i Károly kereskedelmi miniszter Iglón mondott programbeszédet, nagy sikerrel fejtve ki a kormány programját s vállalkozásának az ország érdekében való nagy szükségét.

T i s z a István gróf Kiskunhalason járt tegnap s Hegedüs Kálmán munkapárti jelölt érdekében agitált. Tiszát az államánál óriási közönség fogadta zajos ovációval, mikor azonban bevonult a városba, az ellenpárt fölfogadott csoportja követ hajigálni kezdett rá és kíséretére. Erre a lovascsendőrök közibük vágattak s a zavargókat szétverték. Ezután a bevonulás többi része, s Tisza beszéde néhány abcúgtól eltekintve, zavartalanul folyt le. Tisza itteni beszédében ugyyszólván kizárólag a Justh-párttal foglalkozott s ennek a machinációi és erőszakossága ellen foglalt állást.

S z é l l Kálmán Szentgotthárdon mondott programbeszédet. Nagy hatást keltő magas színvonalú és tartalmas beszéde, melyben politikai életünknek ez a régi érdemes alakja a legnagyobb erélyvel foglalt állást az általa is feltétlenül törvényesnek elismert Héderváry-kormány ellen bejelentett obstrukcióval szemben és hozzátette, hogy ő a 67-es alapon álló és ez alapot liberálisan kezelő kormánynak nem lesz ellenzéke.

K r i s t ó f f y József ugyancsak tegnap Szliácson mondott programbeszédet. Kristóffy Szliács és környéke rendkívüli lelkesedéssel fogadta s páratlan ovációval vették körül. Csak úgy ömlött rá a virág bevonulásakor s ismert demokratikus programját tomboló tetszéssel fogadta az összegyűlt óriási közönség.

A p p o n y i Albert gróf szintén tegnap agitált a temesmegyei Kisbecskereken és Orczyfalván s a választókat a pángermán törekvésektől óvta.

Tegnap mondott még programbeszédet, nagy ováció mellett Kálmán Gusztáv államtitkár Zsolnán, míg Justh Gyula a körmenyi kerületben, Holló Lajos pedig Sátoraljujhelyen agitált.

Udvari ebéd.

Budapest, máj 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tegnap délután a királyi várpalotában udvari ebéd volt, amelyen a kormánynak Budapesten időző tagjai, a főváros vezetői s udvari és katonai méltóságok vettek részt.

Lónyai grófnő Budapesten.

Budapest, május 23. (A „Torontál” ered. távirata.) L ó n y a y Elemér gróf és neje S t e f á n i a főhercegnő tegnap Budapestre érkeztek Klementina belga hercegnővel, mint József főherceg vendégei.

A Halley-üstökös.

Budapest, május 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Most már teljesen bizonyos, hogy a föld keresztül ment a Halley-üstökös csóvján, mert tegnap este 8 óra tájban Budapesten és Bécsben is látták az üstökösöt a nyugati égbolton.

Határidő-lizlet.

Budapest, május 23. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (májusra)	22.68
Buza (júniusra)	19.58
Buza (októberre)	15.12
Rozs (októberre)	13.10
Tengeri (júniusra)	11.10

Felelős szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

Egy elegáns ház
és egy háztelek
eladó.

Bővebbet Schneller Edénél, Bajza-utca 2. sz.
Amerika városrészt.

380-x.1

Nyomatott Fleitz Fer. Pál kiadónál Nagybecskereken.

Bvk. 356/1910. sz.

418-11

Árverési hirdetemény.

A fehértemplomi kir. törvényszéknek 1910. évi 673. számú végzésével megkeresett nagybecskereki kir. járásbírósnak 1910. évi V. 78. számú végzése folytán Rancsin Wladimir verseci lakos javára 284 korona 80 fill. tőkekövetelés és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán 1910. évi február 11-ik napján lefoglalt és 1590 kor. 20 fill.-re becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak Szerbitében, alperes lakásán s üzletében leendő megtartására határidőül 1910. évi június 6-ik napjának d. e. 9 órája kitűzték az 1910. évi V. 78/3. sz. a. kelt végzés alapján.

Az árverés alá kerülő ingóságok megjelölése: kukorica, lovak, kocsik, bolti felszerelvények, vegyes- és rövidáru cikkek.

Nagybecskerek, 1910. évi május 20.

Kiss István,
kir. bírósági végrehajtó

FÉLIX-GYOGYFÜRDŐ

TÉLI ÉS NYARI GYÓGYHELY.

337-15.15 NAGYVÁRAD MELLETT.

EGÉSZ ÉVEN ÁT NYITVA.

Európa leggazdagabb kénés hévvíz-forrása, viz-hőfoka 49 C. 17 millió liter napi mennyiség.

Csusz, köszvény, ischiás, izzadmányok

és női betegségek ellen.

1909. évben 9200 beteg hagyta el gyógyultan

és javult a páratlanul hatásos Félix-fürdő gyógyforrásait, tükör-kád, iszap mód és szénsavas fürdők, 250 kényelmes lakószoba, társalgó-, zongora és olvasóterem, kitűnő vendéglők, állandó elsőrendű cigányzene, vasárnaponként katonazene, tenispálya, gondozott sétautak, 400 holdas park és fenyveserdő, 16 személyvonat közeledik május 1-től a Félix-fürdő állomására naponta. Posta, távirat, interurban telefon. — *Curtare és zenedij nines.* — Prospektust küld az igazgatóság.

5/7/1910. sz.

Karátsonyiliget község előljárárságától.

Hirdetemény.

Karátsonyiliget község előljárársága részéről közhírré tételik, hogy a község határában 1910. évi május hó 16-án egy 2 évesnek látszó **pej kancacsikó bitangóságban találtatott.** Felhivatnak ezen állat tulajdonosai, hogy az állat átvétele végett Karátsonyiliget község előljárárságánál 20 napon belül annál is inkább jelentkezzenek, mert ellenesetben a kérdéses csikó Karátsonyiliget községhezánál 1910. évi június 8-án d. e. 9 órakor tartandó nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek elfogadtni.

Karátsonyiliget, 1910. évi május 16.

417-11

Községi előljárárság.

BŐRSZENY

okomára és hasonló bőrbajokra, nevezetesen ha nedvesedő helyeket vagy károsodott idegnek elő, nagyon hat a Zucker-féle szabad gyógyszerzappan, amár ezen bajoknál minden körülmények között az orvos tanácsát ki kell kérni. Azon sokszor tapasztalható, melyet az orvosok és betegek egész serege szerzett, megállapított, hogy a Zucker-féle szabad gyógyszerzappan a legtöbb esetben azonnal enyhíti a viszketésgéget, ha a vastag krémzetű hab — a moskodás után egy ideig a megfelelő helyen marad. Ettől függ ugyanis, hogy a baj által elfajzott és elhalt bőrreceszkék lehullanak és ezzel az erős viszketésgéget okozó börtenger enyhüljön, a bőrmegújítást előmozdítassák és a Zucker-féle szabad gyógyszerzappant hosszabb ideig használnak, rendszeresen hamarosan lehamlik a bőr legfelső rétege és egy új, egészséges, gyenge bőr keletkezik utána. Ezt célszerű egy kiválóan jó és enyhítő, de nem túlságosan zsírozó bőrkremmel ho szabb ideig kenni, míg különleges kezelésre többé nincs szükség. Erre legalkalmasabb a Zucker-kréme.

Reméléséknél figyeljünk a következő különbségekre:

Zucker szab. 35%-os gyógyszerzappanja a leghathatóbb és a legnagyobb. Egy darab ára 2.50 kor.

Zucker szab. 15%-os gyógyszerzappanjának hatása és mennyisége valamivel gyöngébb. Darabja 1 kor.

Ehhez való a Zucker-kréme (nem zsírozó), valamennyi bőrkrem gyöngye. Egy tubus ára 2.50 kor., kis tubus 1.25 kor.

Minden gyógyszerüzletben, drogériában, illatszerekkereskedésben stb. kapható. Figyeljünk azonban a kizárólag általunk használt eredeti csomagolásra és ne engedjük rábeszélésnek, hogy értéktelen szappanokat sózzanak nyakunkba.

A Zucker szabad. gyógyszerzappant és a Zucker-krémet nem pótolja semmi.

Valódi csakis Melkuhn Dezső drogériájában kapható Nagybecskereken.

1911-85